

NGUYỄN XUÂN NGỌC (Chủ biên)
TRẦN THỊ KIM NGÂN - LÊ QUỲ DỤC
LÊ VĂN LAI - LÂM MÃ QUỐC DŨNG

TÀI LIỆU DẠY HỌC **LỊCH SỬ - ĐỊA LÝ ĐỊA PHƯƠNG** **TỈNH LÂM ĐỒNG**

(Dùng cho học sinh Trung học phổ thông)

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

NGUYỄN XUÂN NGỌC (Chủ biên)
TRẦN THỊ KIM NGÂN - LÊ QUÝ DỤC
LÊ VĂN LAI - LÂM MÃ QUỐC DŨNG

TÀI LIỆU DẠY HỌC
LỊCH SỬ - ĐỊA LÝ ĐỊA PHƯƠNG
TỈNH LÂM ĐỒNG

(Dùng cho học sinh Trung học phổ thông)

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

LỜI NÓI ĐẦU

Cuốn **Tài liệu dạy học Lịch sử – Địa lí địa phương tỉnh Lâm Đồng** (Dùng cho học sinh Trung học phổ thông) là tài liệu phục vụ cho việc giảng dạy và học tập chương trình *Lịch sử, Địa lí địa phương Trung học phổ thông* do Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Lâm Đồng chỉ đạo biên soạn theo định hướng đưa nội dung giáo dục địa phương vào chương trình dạy học của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Nội dung tài liệu gồm hai phần:

Phần một: Lịch sử địa phương tỉnh Lâm Đồng, có bốn bài.

Phần hai: Địa lí địa phương tỉnh Lâm Đồng, có ba chủ đề.

Hệ thống các kiến thức về lịch sử, địa lí địa phương được chọn lọc giới thiệu trong tài liệu này sẽ góp phần hình thành, mở rộng kiến thức cho các em học sinh về quê hương, khơi dậy niềm tự hào, tình yêu quê hương, sự gắn bó, thái độ phục vụ và xây dựng địa phương trong xu thế phát triển hội nhập và đổi mới; tiến tới thực hiện thành công Chương trình hành động số 74-CTr/TU của Tỉnh uỷ về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, đào tạo trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng đến năm 2020, định hướng đến 2030.

Chúng tôi xin chân thành cảm ơn quý cơ quan, ban ngành trong tỉnh đã cung cấp tư liệu cho Sở Giáo dục và Đào tạo biên soạn tài liệu này. Xin trân trọng cảm ơn Ban Tuyên giáo tỉnh Lâm Đồng đã có những ý kiến đóng góp quý báu giúp

chúng tôi hoàn thiện nội dung cuốn sách. Xin chân thành cảm ơn Công ty cổ phần Dịch vụ xuất bản giáo dục Gia Định (Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam) đã phối hợp với Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Lâm Đồng biên soạn, xuất bản tài liệu này.

Chúng tôi rất mong nhận được nhiều ý kiến đóng góp của quý thầy, cô giáo, quý phụ huynh và các em học sinh để sách được hoàn thiện hơn trong những lần tái bản sau.

Các tác giả

LỊCH SỬ ĐỊA PHƯƠNG TỈNH LÂM ĐỒNG

LỚP 10

PHONG TRÀO ĐẤU TRANH CÁCH MẠNG VÀ KHỞI NGHĨA GIÀNH CHÍNH QUYỀN THÁNG TÁM NĂM 1945 Ở TỈNH LÂM ĐỒNG

I. Đấu tranh chống phong kiến, thực dân áp bức, bóc lột

Các dân tộc bản địa ở hai tỉnh Lâm Viên và Đồng Nai Thượng có một nền văn hoá lâu đời, có quan hệ tình cảm láng giềng, truyền thống đoàn kết với các dân tộc khác ở Tây Nguyên và đồng bằng từ rất sớm.

Sau khi chiếm nước ta, thực dân Pháp bắt đầu áp dụng chính sách “chia để trị”. Ngày 16/10/1898, Khâm sứ Trung Kỳ là Bun-lô-sơ yêu cầu triều đình Huế để cho người Pháp hoàn toàn phụ trách vấn đề kinh tế và an ninh chính trị vùng Tây Nguyên. Với áp lực quân sự của Pháp, triều đình đã phải chấp nhận yêu sách đó và Tây Nguyên hoàn toàn thuộc quyền “bảo hộ” của thực dân Pháp.

Tại Lâm Viên và Đồng Nai Thượng, thực dân Pháp thực hiện chính sách gây chia rẽ giữa các dân tộc, chúng đưa ra cái gọi là “Đất Thượng của người Thượng”; nhiều khu vực “tự trị” được thành lập. Về kinh tế, thực dân Pháp tước đoạt đất đai, nương rẫy của đồng bào các dân tộc thiểu số, lập nên những đồn điền cà phê, chè. Đến năm 1928, ở hai tỉnh Lâm Viên và Đồng Nai Thượng có 41 đồn điền, trong đó có đồn điền lớn như Sở chè Cầu Đất với trên 1600 công nhân.

Để cung ứng nguồn nhân công cho các đồn điền và mở mang đường giao thông, những người có tên trong danh sách thuế đinh đều phải đi dân công mỗi năm hai kì, mỗi kì từ 15 đến 20 ngày.

Những năm đầu thế kỉ XX, thực dân Pháp chiêu mộ người Kinh từ các nơi khác đến Lâm Viên và Đồng Nai Thượng để khai thác kinh tế và xây dựng Đà Lạt thành nơi nghỉ dưỡng. Họ phải làm những công việc nặng nhọc như làm đường bộ, đường sắt, xây dựng nhà máy điện, nhà máy nước, khách sạn, khai hoang lập đồn điền...

Dưới chế độ cai trị của thực dân Pháp, các dân tộc ở Lâm Viên và Đồng Nai Thượng bị áp bức bóc lột nặng nề, đời sống vô cùng khổ cực nên đã tiến hành nhiều cuộc đấu tranh. Đồng bào Mạ, Cơ-ho ở Djiring (nay là Di Linh) nhiều lần chặn đánh quân Pháp ở đèo Lú Đáp trên tuyến đường mòn từ Phan Thiết lên Djiring.

II. Phong trào đấu tranh cách mạng 1930 – 1931

Từ năm 1925 đến năm 1929, phong trào công nhân và phong trào yêu nước diễn ra sôi nổi khắp nước ta đã có ảnh hưởng đến Lâm Viên và Đồng Nai Thượng.

Sau khi Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời, tháng 4/1930, chi bộ Đảng Cộng sản đầu tiên ở Đà Lạt được thành lập. Đến cuối năm 1930, từ chi bộ đầu tiên đã phát triển thành hai chi bộ: chi bộ Palace do ông Trần Diệm làm Bí thư, chi bộ Cầu Queo do ông Nguyễn Sĩ Quế làm Bí thư. Các chi bộ đã tích cực tuyên truyền và vận động quần chúng tham gia các tổ chức như Công hội đỏ, Hội Phụ nữ, Hội Tương tế. Hàng trăm hội viên, đa số là công nhân và nhân dân lao động đã tích cực tham gia các tổ chức này.

Đầu năm 1930, do tác động của cuộc khủng hoảng kinh tế, các hãng thầu của Pháp tiến hành sa thải hàng loạt công nhân, đồng thời tăng giờ làm và hạ lương đối với những người lao động.